

Львівська
міська
рада

Булінг (цькування) в освітньому середовищі

Верховна Рада України прийняла закон про булінг

Львівська
міська
рада

19.01.2019 набув чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькування)», відповідно до якого внесено зміни:

- Кодекс України про адміністративні правопорушення;
- Закон України «Про освіту».

Законодавчим актом визначено поняття булінгу (цькування), шляхи протидії цьому явищу, захисту прав та інтересів дітей та інших осіб, які працюють у закладі освіти. Встановлено адміністративну відповідальність за булінг (цькування) або приховування випадків булінгу.

Булінг (цькування) - діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

Типовими ознаками булінгу (цькування) є:

- систематичність (повторюваність) діяння;
- наявність сторін - кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності);
- дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого;

Права та обов'язки здобувачів освіти

Львівська
міська
рада

мають право на:

- **захист під час освітнього процесу** від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, булінгу, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти;
- **отримання соціальних та психолого-педагогічних послуг** як особа, яка постраждала від булінгу, стала його свідком або вчинила булінг.

зобов'язані:

- поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;
- **повідомляти керівництво закладу освіти про факти булінгу** стосовно здобувачів освіти, педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком яких вони були особисто або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб.

Права та обов'язки педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу

мають право на:

- захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, у тому числі булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю.

Тому вчителі, вихователі, няні, бібліотекарі, педагоги, доценти, професори підпадають під захист цього Закону.

! Працівники закладів освіти також можуть звернутися і поскаржитися на цькування з боку дітей, батьків, колег чи керівництва.

зобов'язані:

- захищати здобувачів освіти під час освітнього процесу від будь-яких форм фізичного та психічного насильства
- **повідомляти** керівництво закладу освіти **про факти булінгу (цькування)** стосовно здобувачів освіти, педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, **свідком якого вони були особисто або інформацію про які отримали від інших осіб, вживати невідкладних заходів для припинення булінгу (цькування).**

Заклади освіти зобов'язані забезпечувати на своїх веб-сайтах (або своїх засновників) відкритий доступ до наступної інформації та документів:

- правила поведінки здобувача освіти в закладі освіти;
- план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти;
- порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти (форма заяви, примірний зміст, терміни та процедуру розгляду відповідно до законодавства тощо);
- порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі освіти та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування).

Міністерство освіти і науку рекомендує засновникам закладу або уповноваженим ним особам для виконання цих функцій призначити відповідальну особу з числа педагогічних працівників та на своїх веб-сайтах оприлюднювати інформацію, хто виконує відповідну функцію та процедуру подання заяв.

Керівник закладу освіти

Львівська
міська
рада

❖ **забезпечує створення у закладі освіти безпечного освітнього середовища, вільного від насильства та булінгу (цькування), у тому числі:**

❖ **з урахуванням пропозицій територіальних органів (підрозділів) Національної поліції України, Міністерства охорони здоров'я, Міністерства соціальної політики України, Міністерства юстиції, служб у справах дітей та центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді розробляє, затверджує та оприлюднює план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти;**

У план заходів можна включити: тренінги, тематичні зустрічі, круглі столи, бесіди, консультації, спільні перегляди та обговорення тематичних відео сюжетів всіма учасниками освітнього процесу щодо ненасильницьких методів поведінки та виховання, вирішення конфліктів, управління власними емоціями та подолання стресу щодо.

❖ **забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування).**

Порядок розгляду випадків булінгу

Здобувачі освіти, педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники **зобов'язані повідомляти керівництво закладу освіти про факти булінгу** свідком якого вони були особисто або інформацію про які отримали від інших осіб.

Керівник закладу освіти розглядає заяви про випадки булінгу (цькування) здобувачів освіти, їхніх батьків, законних представників, інших осіб. Відповідно до такої заяви **керівник закладу видає рішення про проведення розслідування** із визначенням уповноважених осіб. Для прийняття рішення за результатами розслідування керівник закладу створює наказом **комісію з розгляду випадків булінгу** (далі – Комісія) та **скликає засідання**. До складу комісії можуть входити педагогічні працівники, (у тому числі психолог, соціальний педагог), батьки постраждалого та булера, керівник закладу та інші заінтересовані особи.

Батьки зобов'язані сприяти керівництву закладу освіти у проведенні розслідування щодо виявлених фактів булінгу. Виконувати рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків булінгу у закладі освіти.

Якщо комісія встановила, що це був булінг (цькування), а не разовий конфлікт чи сварка, то **керівник закладу зобов'язаний повідомити уповноважені підрозділи органів Національної поліції України та службі у справах дітей** про випадки булінгу в закладі освіти.

У разі, якщо Комісія не кваліфікує випадок як булінг (цькування), а постраждалий з цим не згідний, то він може звернутись з заявою до органів Національної поліції.

Скарги про відмову у реагуванні на випадки булінгу (цькування) за заявами здобувачів освіти, їхніх батьків, законних представників, інших осіб **розглядає засновник закладу освіти** та приймає рішення за результатами розгляду таких скарг.

Керівник закладу освіти за будь-якого рішення Комісії забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування).

Психологічний супровід

таких осіб здійснює соціальний педагог у взаємодії з практичним психологом. З цією метою можна запровадити консультаційні години у практичного психолога та соціального педагога, скриньки довіри, **оприлюднення телефонів довіри**, зокрема:

- Національна дитяча «гаряча лінія» 116 111 або 0 800 500 225 (з 12:00 до 16:00 год.);
- Гаряча телефонна лінія щодо булінгу 116 000;
- Гаряча лінія з питань запобігання насильству 116 123 або 0 800 500 335;
- Уповноважений Верховної Ради з прав людини 0 800 50 17 20;
- Уповноважений Президента України з прав дитини 044 255 76 75;
- Центр надання безоплатної правової допомоги 0 800 213 103;
- Національна поліція України 102.

Контакти структурних підрозділів управління «Служба у справах дітей» департаменту гуманітарної політики Львівської міської ради

Управління «Служба у справах дітей» ДГП ЛМР

790 08, пл. Ринок, 1, e-mail: ditu-lviv@lvivcity.gov.ua

тел.: (032) 297-58-83, 235-40-40

Відділ «Служба у справах дітей» Галицького району:

79 000, вул. Ф. Ліста, 1, e-mail: gal-ditu-lviv@lvivcity.gov.ua

тел.: (032) 254-61-42, 254-61-41

Відділ «Служба у справах дітей» Франківського району:

79 044, вул. Ген. Чупринки, 85, e-mail: fra-ditu-lviv@lvivcity.gov.ua

тел.: (032) 254-69-40, 254-69-41, 254-69-42

Відділ «Служба у справах дітей» Шевченківського району:

79 054, вул. Липинського, 11, e-mail: shev-ditu-lviv@lvivcity.gov.ua

тел.: (032) 254-67-40, 254-67-41, 254-67-42

Відділ «Служба у справах дітей» Личаківського району:

79 017, вул. К. Левицького, 67, e-mail: lych-ditu-lviv@lvivcity.gov.ua

тел.: (032) 254-62-40, 254-62-41, 254-62-42

Відділ «Служба у справах дітей» Сихівського району:

79 049, пр. Червоної Калини, 66, e-mail: syh-ditu-lviv@lvivcity.gov.ua

тел.: (032) 254-65-40, 254-65-41, 254-65-42

Відділ «Служба у справах дітей» Залізничної району:

790 022, вул. Виговського, 34, e-mail: zal-ditu-lviv@lvivcity.gov.ua

тел.: (032) 254-68-40, 254-68-41, 254-68-42.

Львівська
міська
рада

Дякуємо за увагу!